

زانكۆی سه‌لاحه‌ددین-هه‌ولێر

Salahaddin university- Erbil

كۆلیژی به‌ریوه‌بردنو نابوری

به‌شی کارگیری ریکخراوه گه‌شتیارییه‌کان

کارگیری ریکلام له‌سه‌ر راکیشانی گه‌شتیار

{ تویژینه‌وه‌یه‌کی مه‌یدانیه له‌سه‌ر رای تویژیک له کارمه‌ندانی

ERBIL ENTRNATIONAL HOTEL، له شاری هه‌ولێر }

پیشکەشه به به‌شی (کارگیری ریکخراوه گه‌شتیارییه‌کان) کراوه ، وه‌ک

به‌شیک له پیداو‌یستیه‌کانی به‌ده‌سته‌هێنانی بر‌وانامه‌ی به‌کالۆریۆس له

(پسپۆری کارگیری ریکخراوه گه‌شتیارییه‌کان)

ئاماده‌کراوه له لایه‌ن

احمد وهاب معروف

به‌سه‌ر په‌رشته‌ی

م، رنا نیسان یوسف

هه‌ولێر- کوردستان

تشرینی یه‌که‌م-2022

به ئين نامه

من به لين ددهم ئهم تويژينه وهيه (كاريگهري ريكلام له سهه ر پاكيشاني گه شتيار) كه پيشكهشي ليژنه ي به شي كارگيري ريكلامه گه شتياريه كان له زانكوي سه لاهه دين كراوه وبه ته واوي له لايه ن منه وه نوسراوه و ئه نجامه كانيش له كار و كوششي دلسوزانه مه و پيشتر بو هيچ لايه نيكي دياريكراو بلاونه كراونه ته وه.

واژوو

ناوي قوتابي تويژينه وه

احمد وهه اب معروف

به رواز: - / / 2022

پشتگیری سہریہ رشتیاری

پشتگیری توپڑینہ وہی { کاریگہری پیکلام لہ سہر پراکیشانی گہشتیار } دہ کہ م ، کہ لہ لایہ ن قوتابی
{ احمد وہ ہاب معروف } ہوہ نامادہ کراوہ وبہ تہ واوی پابہندی رینمایہ کان بوہ ،
لہ گہل ئەم تیبینیانہی خوارہ وہ :-

.1

.2

.3

ناوی ماہوستای سہریہ رشتیاری : واژوو:

رنا نیسان یوسف

بہروار :- / / 2022

برياری لیژنه‌ی گفتوگۆ:-

سه‌رۆکوئه‌ندامانی لیژنه‌ی گفتوگۆی توژیینه‌وه، تاوتوی توژیینه‌وه‌ی قوتابی/قوتابیان {احمد وه‌هاب
معروف} کرد له‌ژی‌ر ناو‌نیشانی

{ کاریگه‌ری ریکلام له‌سه‌ر راکیشانی گه‌شتیار} - توژیینه‌وه‌یه‌کی مه‌یدانیه له‌سه‌ر رای توژی‌یک له کارمه‌ندانی
ERBIL ENTRNATIONAL HOTEL له شاری هه‌ولێر {

بۆیه‌له خواره‌وه‌واژووی له‌سه‌رده‌که‌ین، که‌توژیینه‌وه‌که :

په‌سه‌ندکراوه :-

په‌سه‌ند نه‌کراوه، بۆیه پینویسته له‌ماوه‌ی { بکاته‌وه‌له‌ماوه‌ی { بیگه‌رینیته‌وه.

په‌سه‌ند نه‌کراوه، بۆیه پینویسته سالی داها‌توودووباره‌ی بکاته‌وه

ناوو واژووی سه‌رۆکی
لیژنه:-

ناوو واژووی ئەندام:

ناوو واژووی ئەندام:

پیشکشه به

پیشکشه به هه مو ئه و که سانه ی که رۆژیک له
رۆژه کانی ژیانم شتیکیان فیرکردم وله م ژیانه دا
بوون به چرا. دایکو باوکم به تایبهت،
وه هه موو ئه و که سانه ی یارمه تیان دام له
نوسینی توێژینه وه که.

توێژه ر

سوڤاسو پيژانين

{الْحَمْدُ لِلَّهِ} سوڤاسو ستايش بۇ خودا، ھەموو سەرکەوتتیک بۇ خودا دەگەریتە ۋە.

سوڤاسو پيژانينى تايىبەت بۇ: -

بۇ ھەموو ئەۋكەسانەى كە لەھەرقۇناغىكى ژيانم بە وشەيەكيش بىت يارمەتيان دام، و پشتگيريان
کردوم.

دايكو باوكم كە بەھەموو شيۋەيەك پشتگيريان کردوم، دەستيان بەرنەدام.

ۋە ئەۋكەسانەى لەم تويژينه ۋەيە ھاوکاریان کردم.

ۋە مامۇستاي سەرپەرشت، رنا نيسان يوسف.

پوخته

پیکلامکردن یه کیکه له ئامرازه گرنگه کانی بهرزکردنه وهی و گرنگیه کی تایبه تی هه یه له گه شه سه نندی که رتی گه شتیاریداو هۆتیل و سه رنجی گه شتیاران پابکیشن بو سه ردانیکردنی شوینه کان و په ره پیدانی زانستی گه شتیاریه کانیا، له گه ل زیاد بوونی ژماره ی گه شتیاران له جیهاندا پیکلام کردن بوته پیوستیه کی به په له و گرنگ بو هاندان و پاكیشانی گه شتیارى زیاتر.

ليستی ناوهرۆك

لاپهړه	ناونیشان
I	به لاین نامه
II	پشتگیری سه رپه رشتیار
III	بریارى لیژنه ی گفتو گو
IV	پیشکده به
V	سوپاسو پیزانین
VI	پوخته
VII	ليستی ناوهرۆك
VIII	ليستی خشته كان
VIII	ليستی شیوه كان
VIII	ليستی پاشكوكان
1	پیشه کی
لاپهړه	به شی یه که م: میتودی توئینه وه
2	کیشه ی توئینه وه
2	گرنگی توئینه وه
2	نامانجی توئینه وه
3	مۆدیلى توئینه وه
4	گریمانه ی توئینه وه
4	سنوری توئینه وه
4	نامرازی کوکردنه وه ی داتا و زانیاری
4	کۆمه لگا و سامپلی توئینه وه
لاپهړه	به شی دووهم: لایه نى تیوری

پيشه‌کى

ريکلام کردن نامانجى نه‌ويه که کارىگه‌رى هه‌بيت نه‌سهر هه‌سوکه‌وتى کريارى نيستا يان جاوه‌روانکراو ، به‌شيوه‌يه‌کى ره‌زامه‌ندانه. نامانجى گشتى و به‌بازار کردنى ريکخراوه گه‌شتياريه‌کان هوتيله‌کان، وه‌پراگه‌ياندن ده‌توانيت کارىگه‌رى هه‌بيت نه‌سهر ميوان، له‌پوى داينکردنى زانيارى وخزمه‌نگووزاريه پيويستيه‌کان. هوشيارکردنه‌وى ميوانه‌کان و راستکردنه‌وى تيروانين ناراسته‌کان گه‌ياندنى وينه‌يه‌کى دروستى هوتيله‌که و به‌رز کردنه‌وى لايه‌نى نه‌خلاقى يان هه‌ستى ميوانه‌کان. ريکلامکردن نامازىکى ته‌رجه‌مى تا راده‌يه‌ک گرانه" و له‌زوريه‌ى حالته‌کاندا زه‌مه‌ته کارىگه‌ريه‌که‌ى پيويريت به‌لام ده‌کريت تاکه و کارىگه‌رتيرين ريگا بيت بو‌گه‌يشتن به‌بازارى نامانج به‌تاييه‌تى نه‌گهر نه‌و کاته کردنه‌وى هوتيليك يان ريستورانتيک يان نوژه‌نگردنه‌وه و چاککردنه‌وه‌ى هوتيليك يان زيادکردنى خزمه‌نگووزارى نوى هتد بومان ده‌رده‌که‌ويت که ريکلامکردن روتيكى کارىگه‌ر ده‌بينيت له‌ناساندنى کرياره‌کان (گه‌شتياره‌کان) بو‌ريکخراوه گه‌شتياريه‌کان وه هوتيل و خزمه‌نگووزاريه‌کانى ريکلامى گه‌شتيارى يه‌کيکه له‌گرنگرتيرين نامرازه‌کانى په‌يوه‌نديکردن له‌گه‌ل گه‌شتيار بو‌ناساندنى به‌پروگرامه گه‌شتياريه‌کان که له‌لايه‌ن ريکخراوه‌که وه داينکراوه چ به‌شيوه‌يه‌کى گشتى چوارچيويه تيدايبيت بو‌چوارچيويه گشتى ريکخراوه‌که و هه‌موو به‌رنامه‌کان يان به‌تاييه‌تى فراوان ده‌بيت بو‌هه‌موو زانيارى و زانيارى ورد و ورد ده‌برارى به‌رنامه‌يه‌کى ديارىکراو له‌مافى خوى. وه ناو‌نیشانه‌کانى ريکلامه‌که مه‌وداى پيداويستى و نارده‌زووه‌کانى گه‌شتياران گرنگرتيرينان پيويستى گه‌شت و گووزارى و هاندانى خوشه‌ويستى مه‌عريفه و نيکوئينه‌ويه راپرسیيه‌که، له‌سهر نه‌م بنه‌مايه، نامازىکى گرنگه بو‌هاندان و گه‌شه‌پندانى گه‌شتيارى راگه‌ياندنه گه‌شتياريه‌که له‌وانه‌يه فه‌رمى بيت، چ له‌سهر ناستى ناوخويى يان جيهانى، له‌لايه‌ن ولاتانه‌وه نه‌نجام بدریت، يان ده‌زگاکانى گه‌شتوگووزارى حکومت و کار ده‌که‌ن بو‌قايلکردنى گه‌شتياران له‌گرنگى چيژوه‌رگرتن له‌و شتانه‌ى که‌ولاته‌که له‌لايه‌نى سروشتى و شوينه‌واره ميژووييه‌کان و پيروزگا ناينبیه‌کان يان سه‌نگه‌رى ته‌ندروستى و هاوينه‌هه‌واره چاکه‌کان وه‌رزش، شوينى رابواردن و رابواردن، يان بو‌سهردانى خيزان و هاويرىکان، يان نيشتمانى ره‌سه‌نى دايک و باوک. وه باپيران و باپيران به‌تاييه‌تى کوچه‌ران، يان کردارى بازارکردن نه‌نجام ده‌دن و پيداويستيه‌کانى مال و خيزانيان ده‌کرن کالاکان، يان بو‌مه‌به‌ستى وه‌به‌ره‌نينان و پراکتيزه‌کردنى بازرگانى جو‌راوجور و ناماده‌بوون له‌سيمينار و پيشانگاکاندا کونفرانسه‌نيوده‌وه‌تاييه‌کان و له‌وانه‌يه ريکلامى تاييه‌ت بيت که له‌لايه‌ن کوپانیا گه‌شتياريه‌کان و نارژانسه‌کانى گه‌شت و گووزاره‌وه نه‌نجام ده‌دریت له‌بارى پروگرامى گه‌شتيارى که له‌لايه‌ن تووه پيشکesh ده‌کريت يان به‌رنامه‌يه‌کى گه‌شتيارى تاييه‌ت به‌ته‌نها.

بهشی بهکه م :- میتۆدی توپژینهوه

بهکه م/کیشهی توپژینهوه:

کهرتی گهشتیاری و هۆتیلهکان بهدهست کهمی بایه خدان بهراگه یاندن و بهرزکردنهوهی ریکلامهوه دهنالینن.

1. کاریگهری ریکلام چیه
2. ریکلام بو چ لایه نیکی هوتیلهکان بکریت
3. هۆکاری کهمی ریکلامهکان چیه
4. بهکار هینانی میدیا کاریگهری دهبیت لهسه راکیشانی گهشتیار
5. ئایا به پنی پیویست گرنگی به ریکلام دراوه

دووهم/گرنگی توپژینهوه:-

گرنگی توپژینهوه که له گهشه پیدان و بهرزکردنهوهی ئاستی گه یاندنی خزمهتگوزاری و ئه دای دامه زراوه گهشتیاری به کاندایه، که ئوتیلش له ریگه ی په ره پیدانی پرۆگرامیکی ریکلامی بیرکه ره وه وه بو گه یشتن به ره زامهندی خواست و پیداو یستی کپیارهکان (گهشتیارهکان).

بهدهست هینانی زۆرتترین ریژهی کپیار.

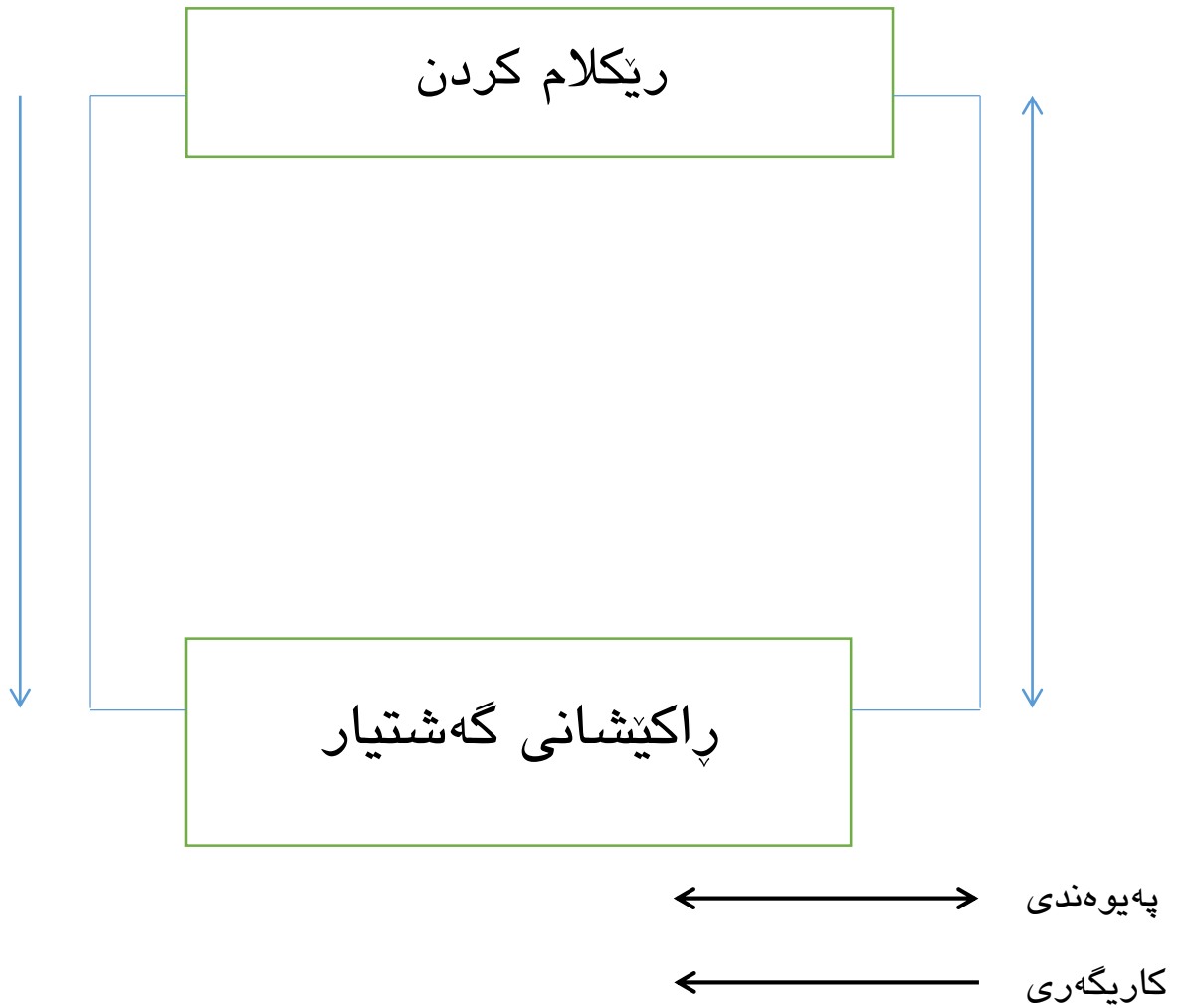
بهدهست هینانی ره زامهندی و پازیبوونی گهشتیار.

بلاوکردنهوهی زانیاری گهشتیاری

سییه م/ئامانجی توپژینهوه:-

1. سه لماندنی رۆلی ریکلام له بهرز کردنهوهی ریژهی گهشتیار
2. ئاسانکاری بو گه یاندنی خزمهت گوزاری هوتیل بو گهشتیاران له ریگه ی ریکلامهوه
3. دیاری کردنی هۆکارهکانی ریکلام کردن

چوارهم/مؤدیلی تویرینه وه:-

پینجەم/گریمانەى توێژینەوه:-

1. گریمانەى یەكەم: ئەو ریکلامە گەشتیارییە و گەشەسەندنەكەى كە بە پروونی بەشداری لە سەرکەوتنی چالاکییەكەدا دەكات لە گەشت و گوزار و ھۆتیلەکاندا.
2. گریمانەى دووەم: ئەو ریکلامە گەشتیارییە و گەشەسەندنەكەى كە بە پروونی بەشداری لە سەرکەوتنی چالاکییەكەدا ناکات لە گەشت و گوزار و ھۆتیلەکاندا.

شەشەم/سنووری توێژینەوه :

- 1- سنووری كاتی : توێژینەوهكە لە لایەنە تیۆرى و مەیدانییەكانیدا لە ماوەى نیوان (۲۵ / ۹ تاوھكو (۲۰۲۲/ (۱ / ۴ / ۲۰۲۳) ئەم ماوەیە كۆكردنەوهى سەرچاوه بۆ لایەنى تیۆرى و دابەشکردنى پرسىارنامەكە و گەرانندنەوهى لەخۆدەگریت.
- 2- سنووری جوگرافی : توێژینەوهكە تاییبەتە { ERBIL ENTRNATIONAL HOTEL } لەشارى ھەولێر .
- 3- سنووری مرۆیى : بە ژمارەیهك لە كارمەندانى { ERBIL ENTRNATIONAL HOTEL }

هەوتەم /نەمرازەكانى كۆكردنەوهى داتا و زانیاری :

- 1- سەرچاوه ئەكادیمیيەكان: ئەو سەرچاوانەى كە توێژینەوهكە پشتى پى بەستراوه بریتین لە كتیب و توێژینەوهى چاپكراو.
- 2- فۆرمى پرسىارنامە.
- 3- فۆرمى چاوپێكەوتن.

هەشتەم/ كۆمەلگەو سامپلى توێژینەوه :

نمونهى دانیشتوانى توێژینەوه: كارمەندى ھەندىك لەبەشەكانى ھوتیلی {ERBIL ENTRNATIONAL HOTE}.

بهشی دووهم

تهوهری یه که م : گرنگی و نامانج و تعریفی ریکلام:

یه که م:- تعریفی ریکلام

بریتیه له په یوهندی ناراسته و خو و ناکه سی له گه ل ئاشکراکردنی ناویشانی فروشیاره که که دامه زراوه یه که هه لدهستی به گواستننه وهی زانیاری بو ئه و کریارو به کار به رانهی که ئامانجیان به دست هینانی کالاو خزمه تی فروشیاریه که یه به رامبه ر پیدانی بریک پاره ی دیاری کراو بو ئه م دامه زراوه یه ی که ئه م خزمه تگوزاریانه ده گوازیته وه. (بشیر و اخرون، ۲۰۰۴، ل ۲۵۳)

ریکلام یه کیکه له دیارترین توخمه کانی تیکه له ی به رزکردنه وه که به فراوانی له لایه ن هه مووانه وه به کار دیت وه ک دامه زراوه پیشه سازی و بازرگانی و خزمه تگوزاریه کان، گرنگی ریکلامکردن له دوا ی جهنگی جیهانی دووهمه وه زیادیکردوه به پروونی به هو ی زیادبوونی ئه و کالایانه ی که به ره م ده هینریت و هه مه چه شنی پیکهاته کانیان و زیادبوونی ژماره ی به ره مهینه کانیان ئه مه ش له لایه که وه له لایه کی تره وه، گه شه سه ندنیکی زور گه وره هه یه له و ریگایه ی که به کار دیت بو په خشکردنی ریکلام بو رای گشتی به کار هینه ران. ریکلامه که ناسراوه به پیی کومه له ی بازارکردنی ئه مریکی {American Marketing Association} بریتیه له: (ئامرازیکی ناکه سی بو پیشکه شکردنی بیرو که کان، کالاکان یان خزمه تگوزاریه کان له لایه ن قه واره یه کی ناسراوه وه بو پاره دان). (مجید، ۲۰۱۵، ل ۱۹۶)

ریکلامی گه شتیاری واته ئه و هه وه ناکه سیانه ی که کار ده که ن بو دروست کردنی کاریگه ری له سه ر ویژدان و هه ست و تیروانینه کانی گه شتیاران و رینمایی کردنیان به ره و گریبه ستردن له گه ل به رنامه یان خزمه تگوزاریه کی گه شتیاری تایبه ت به گه شتیاری بو کومپانیایه کی دیاریکراوی گه شتیاری. (الخصیری، ۱۹۸۹، ل ۱۶۵)

دووهم:- ئامانج نه ريكلام.

1. به شداری کردن له زیاد کردنی خواست له سهر به رههم و خزمهت گوزاریه کان که یارمه تی ریکخراوی فرۆشیار دهدات بۆ سودوهرگرتن له توانای به رههمهیتان له و سه رچاوانه ی که له به ردهستی دایه. (جمیل عبدالکریم، زانا مجید، ۲۰۱۵، ل ۱۹۷)
2. روبه روبوونه وهی رکا به ره بازارگانیه کان بۆ پیشبرکیکردن بۆ کالاو به رههمه کان له بازاردا. اساندنی ریکخراو (فرۆشیار) به به کار به ره کان، له گه ل توانای ریکخراوه که له بواری ئابووریدا. (جمیل عبدالکریم، زانا مجید، ۲۰۱۵، ل ۱۹۷)
3. دروستکردنی هۆشیاری و هاندانی سه رنجی میوانه کان ده رباره ی هۆتیه که و خزمهتگوزاریه کان و دروستکردنی بایه خ له لای میوانه کان و هاندانیان بۆ گه پان به دوای زانیاری زیاتری په یوه سست به ریکلام ولادانی بایه خ بۆ ئاره زووی تاقیکردنه وه له گه ل کالا و خزمهتگوزاریه کان هۆتیل و ئامانجه کان له لایه ن میوانه کان وه ده گریته وه بۆ ئه نجامدانی کرداریک داواکاری بۆ کرینی کالا و خزمهتگوزاریه کان هۆتیل و ئه مه ئه وه یه که ناسراوه به هۆشیاری و به رژه وهندی و خواست و ناسینه وه و لیڤه کوی ئامانجه کان ریکلامه که ده کریت ئه وه بیته که ئه وه هۆشیاری و ئاره زوو و ناسینی ئه و که سایه تییا نه یه که له ئوتیه که دان. (عبوی، ۲۰۰۶، ل ۴۶-۴۷).
4. ئامانجی ریکلامکردن باشترکردنی وینه ی زهینی و نیشاندانی کوالیتی خزمهتگوزاریه کان هۆتیل وجیاوازی کردنه له نیوان هۆتیل و هۆتیه کان تر له بازاری گه شتیاریدا. (مقابله، ۱۹۹۹، ل ۱۶۴-۱۶۵).

سېئەم :- جۆرهكانى رېكلام

1. رېكلامى ناساندن (الاعلان اخبارى) ئەم جۆره راگەياندنه تايبەتە بە ناساندنى بەرھەمەمەو خزمەتگوزارىە نوئىيەكان و تايبەتمەندىەكانيان بە بەكاربەران، ئەم جۆره راگەياندنه يارمەتى برىكارەكان دەدات بۆ ناساندنى بەرھەمە نوئىيەكان.

2. رېكلامى وەبىرھىتانه وە (الاعلان التذكىرى) . ئەم راگەياندنه تايبەتە بە تايبەتمەندىەكانى بەرھەمەمەو خزمەتگوزارىەكە وە شىۋازەكانى. بە دەست ھىنانى بەبىرى كرىپارەكان دىنئىتە وە، ئەمەش بۆ بەردە و امبوون لەسەر فرۆشتن و پاراستنى بەشى بازار. **راگەياندنى**
رېكلامى، ھم راگەياندنه يارمەتى برىكارەكان دەدات لە پەيۋەندى كىردن بە دامەزراۋەكان، بەھۆى ئەوزانىارىانە كە لە لايەن دامەزراۋەكانە وە پىشكەشى دەكرىن؟ ئەۋىش بە كرىپارەكانى ئاشنا دەكات، وە بلاۋ بوونە وە بەھىز كىردنى پەيۋەندى خۇيانو دامەزراۋەكە، ئامانجىش لەم جۆره رېكلامە برىتتە لەدروستكردى باۋەرۋ متمانە بەخشىن بە بەكاربەران

رېكلامى بازىرگانى رىكابەرى (الاعلان التنافسى)، ئەم راگەياندنه پەيۋەستە بە و بەرھەمەمەو خزمەتگوزارىانەى كە ناۋەندىكى رىكابەريان ھەيە لە بازارە جىاۋازەكان، يان ئەو بەرھەمەمەو خزمەتگوزارىانەى كە تايبەتمەندىەكى رىكابەرانە يان ھەيە. (جميل عبدالكريم، زانا مجيد، ۲۰۱۵ ل ۱۹۸)

چوارەم: - ھۆکارەکانی راگەیاندن: -

1. تەلەفزیۆن (التلفاز) :- تەلەفزیۆن بەباشترین ھۆکاری راگەیاندى رېكلامى دادەنریت ، چوونكە شیوازی دەربرپنەكەى پیکهاتوه له بەشداری پیکردنى وینەو دەنگو جولە بەیەكەوه. بەهۆى ئەم جۆرە راگەیاندنە دەتوانریت شیواى بەکارهینانى بەرھەمو خزمەت گزاریەکان وتایبەتمەندیەکانى بەتەواوى رۆن بکریتەوه بۆ بەکاربەرەران. گرنگی ئەم ئامیرەش لەوہیە، كە خۆى لەھەموو مالیک دەبینیتەوهو زانیاریەکانى.دەگاتە زۆرتین ژمارەى سەیرکەرەکان.

2. رادیۆ (الاذاعه و الراديو)،رادیۆ بەھۆکاریكى راگەیاندى،بازرگانى كۆنو كەم تیچوو دەناسریتەوه كە بلأوکردنەوہشى بۆ سنوریكى فراوان دەبیت، لەگەل گەیاندى بە زۆرتین ژمارەى كەرتەکانى بازار، چوونە تاكەكان دەتوانن رادیۆ بگوازنەوه بۆ ھەرشوینیک كە بیانەوى وە بەکارهینانىشى،ئاسانە چ لەپوى شیوازی بەكار،هینان بى یان لەپوى شوینەكەى بى چونكە لەزۆرەبى،شوینەكان بەردەستەولەناوئوتومبیلیش زیاتر رادیۆ بەكاردیت ،وہبەهۆى ئەوہى كە تیچوى كەمە دەتواندريت چەند جاریک پەيامە بازارگانیهكە دووبارە بکریتەوه.

3. پوژنامەكان (الصحف) ،ھۆكاریكى فراوانە بۆ بلأو كردنەوه، دەتوانریت زیاتر لەجاریک راگەیاندنەكە بلأو بکریتەوه، كە پوژنامەكان پوژانە بە ھەزاران دانەیان لى دەفروشریت بۆیە دەبیتە ھۆكاریكى ئاسان بۆ گەیشتن بەزۆرەبى زۆرى خوینەران و ھاولاتیان.

4. گوڤارەكان (المجلات) :- گوڤارەكان جیاوازن لە پوژنامەكان بەوہى كوالیتیان بەرزترە ،و دەكرى چینیكى دیارى كراو بكاتە ئامانج لە كۆمەلگا كە ھەمان تاییبەتمەندیان ھەیە وەكو ئەو كەسانەى كە ھەمان پیشایان ھەیە، لەبەر ئەوہى وەرەقەى گوڤارەكان كوالیتیان بەرز ترەو و پەنگاوپرەنگیشن سەرەنجى خوینەران زیاتر پادەكیشن و کاریگەریشیان زیاترە

(جمیل عبدالکریم ،زانامجید، ۲۰۱۵، ل، ۲۰۱-۲۰۵)

5. **تۆرى زانىيارى جيهانى (ئەنتەرنېت) :-** بە شىۋەيەكى باو بەكار دىت بۇ نمايشكردنى خزمەتگوزارىيە گەشتىيارىيەكان و دامەزراوہى ھۆتيلەكان بە مەبەستى ناساندنى بەرنامە و خزمەتگوزارى و ئاسانكارىيەكانى پيشكەشكراو بە گەشتىاران ، كە يەككىكە لە ئامرازە كاريگەرەكان بۇ پراكىشانى گەشتىاران بۇ مامەلەكردن خزمەتگوزارى و نەرمەكاللا لەگەلئيدا،وہ دەتوانين بلين لە ئىستادا كاريگەرترين ھۆكارى پراگەياندنە لە سەرتاسەرى جيهاندا.(داود سلمان،۲۰۰۸،ل۱۱۳)
6. **پۆستەرەكان(المصقات):-**بۇ سەرنجپراكىشى و وروژاندنى زور بەكار دەھيئىت و لەوانەيە لە يەكتربرينى ريگا سەرەككىيەكان دابنرئيت يان لە بەندەرەكان، شەقامەكانى فپوكەخانە، يان لەسەر بالەخانە بەرزەكان بۇ ئەوہى سەرنجى خەلك پابكىشن و پالنەر بيت بۇ بەشداريكردن لەبەرنامە گەشتىيارىيەكان يان كرينى كاللا و خزمەتگوزارىيە گەشتىيارىيەكان كە پىكلاميان لەسەر دەكرئيت.(داود سلمان،۲۰۰۸،ل۲۱۳)

پېنجه م ؛ رهگه زهكاني پاكيشاني گه شتيار

1. دوزينه وهی چاره سهریگی گونجاو بو ئه و كيشانهی رووبه رووی گه شتيار ده بېته وه، به دابینكردنی پيداويستی و ئاره زووه كانی چونكه ئه وهی بو ئه و گرنگه دووركه وتنه وهیه له كیشه ئالوزه كانی پوژانهی، به دابینكردنی هموو ئامرازه كانی ئاسوودهی وه خوشی و كات به سه بردن له ریگه ی گه شتيارییه وه.
2. ريكلامكه ر سهره تا پالنه ری سهره کی زورینه ی گه شتياران ده ستنیشان ده كات و له ژیر روشنایی ئه وه شدا په یامی ريكلامه كه ی بنیات ده نیت بو ئه وهی فاكته ری پيشنيار له خو بگریت، بو ئه وهی خواسته كومه لایه تیه كان و ئاره زووه ده روونیه كانی گه شتيار به دی به ینیت.
3. له كاتی ئاماده كردنی په یامی ريكلامدا، ريكلامكه ر ده بیت پشت به پاشخانیکی به های كولتووری زور باش به ستیت ، و ئه مه ش ئه وهیه كه ئیمه له ناوی زوربه ی هوتیل و هیلی ئاسمانی و كه شتییه نه فهره لگره كاندا تیبینی ده كه ین جگه له ژماره یه کی زور له پارک و چیشخانه و شانق و هه ندیک خزمه تگوزاری گشتی ئه ویتیر.
4. هه ندیک له ريكلامكه ران له په یامی ريكلامه كانیادا وینه به كارده ینن ئه و ئه كته ر و سه ركردانه ی كه سه ردانی ناوچه ی ريكلامه كه یان كردوه، وهك فاكته ری وروژاندن بو به كاره ینه ران هه ستو متمانه یان به ده ست ده ینن.
5. به كاره یتانی خوشی و نوكته بو پاكيشانی سه رنجی گه شتياران، و دوور كه وتنه وه له نوسینو قسه ی رهق بو ئه وهی وروژینه رییت.
6. گه شتيار هه میشه به دوا ی زانیی هه موو شتیكدا ده گه رییت كه تازهن و بو ئه مه ش ده بیت په یامه كه ئاراسته بكریت، و پيداويستییه كانی داهاتووی گه شتياران كه له گه ل سه رده م و گه شه سه ندندا بگونجیت. (غنیم، ۱۹۷۴، ل ۳۷)

شەشەم : كاتى رېكلام كردن :

هەلبژاردنى كاتى گونجاو بۇ رېكلام كاريگەرىيەكەى زياد دەكات بۇ گەيشتن بە ئامانجە خوازراوهكان و ئەمەش پىيەوه بەندە. دەتوانىت بەپىي سروسشتى بازار و وەرزىي چالاكىي ھۆتيلەكە و شىۋازى بەكارھىتراو بە شىۋەيەكى سەرەكى بۇ نموونە لەوانەيە ھۆتيلەكە كەمىك پىش دەستپىكردى پشووى ھاويىنە ھەلمەتى رېكلام بۇ خويندكارانى قوتابخانە ئەنجام بدات بۇ ئەوہى بتوانىت ئامانجەكانى ھەلمەتى رېكلام بەدەستبھىنىت ، ئەم كاتى رېكلامە بە يەكك لە و تايبەتمەنديانە دادەنرىت كە دەبىت لە رېكلامىكى سەرکەوتوودا بەردەست بىت، ھەروەھا كاتى لە ھەر رېكلامىكدا زۆر گرنگە و يارمەتيدەرە بۇ ديارىكردى كاتى رېكلامەكە و لە كام وەرزدا ئەنجام دەدرىت. (عبوى، ۲۰۰۶ ل ۱۴۳)

بەشى چوارەم

دەرەنجام و پېشنيارهكان

يەكەم: دەرەنجامەكان:-

آ/ نەنجامە تيۆريەكان:

1. رېكلام يەككە لەو ئامرازانەى كە گەشتياران رادەكيشييت، بەتايبەتى ئەگەر لەلايەن كەسايەتییەكى ناودارەوہ ئەنجام بدریيت.
2. تەلەفزيۆن بە يەككە لە كاريگەرترين ميدياكانى رېكلام دادەنریت لەسەر خەلك، بەو پيیەى رېكلامەكە بينراو و دەنگيیە.
3. ئەو داشكاندانەى كە پيشكەش بە گەشتياران دەكریت، ئامرازیکە بۆ راکيشانى گەشتياران و ھەر بۆيە دەتوانریت لە پرۆسەى بانگەشەكردندا بەكاربھيتریت بۆ راکيشانى گەشتياران.
4. يەكسانى خزمەتگوزاريیەكان لەگەل ئەوہى كە لە ميدياي رېكلامدا رېكلامى بۆ دەكریت لە ئاستى پيويستدا نيیە كە ئەمەش دەبيتە ھۆى دوودلى گەشتيار بۆ دووبارەكردنەوہى سەردانەكە بۆ ئەو دامەزراوہ گەشتياريانە.
5. - تەرخانكردنى دارايى بۆ رېكلام كەمە بۆ ئيمكاناتى گەشتيارى و ھۆتيل بە بەراورد لەگەل تەرخانكردنى دارايى بۆ كاروبارى تر.
6. يەكە كارگيريەكان ناكارامەن و ھەر بۆيەش رېكلامەكان وەك توخمىكى كاريگەر سەير ناكەن بۆ زيادكردنى داھات لە رېگەى رېكلامەوہ كە دەبيتە ھۆى بەرزبوونەوہى فرۆش.
7. ھەندىك لە رېكلامەكان باس لە گروپە تەمەنيیەكان ناكەن بە بەراورد بە گروپەكانى تر كە پەنگە ئاشنا و پەيوەنديدار بن بەجۆريك كە بەشداربن لە بردنەوہى پۆليك بەسەر پۆليكى تردا.

آ / نەنجامە تيۆريەكان:

8. نەبوونی بەرنامەى پراھىنەئەننى رېكوپىنك و ئامادەكردنى كارمەند بۆ ناسىنى پكابەرەكانى ناو بازار.
9. دانەئەننى پلانى دەستبەجى و داھاتوو بۆ بانگەشە و رېكلام بۆ ھەلسەنگاندنى خزمەتگوزارىيە گەشتىارىيە گونجاوھەكان، كاركردن بۆ ئاوات و خواست و پىداوئىستىيەكانى گەشتىاران و ھاتنە پىشەوھى برىارى تاكەكەسى كە كارىگەرى نەرىنى لەسەر رېكلام ھەبىت.
10. دانەئەننى پلانى دەستبەجى و داھاتوو بۆ بانگەشە و رېكلام بۆ ھەلسەنگاندنى خزمەتگوزارىيە گەشتىارىيە گونجاوھەكان، كاركردن بۆ ئاوات و خواست و پىداوئىستىيەكانى گەشتىاران و ھاتنە پىشەوھى برىارى تاكەكەسى كە كارىگەرى نەرىنى لەسەر رېكلام ھەبىت.
11. شوئىنكەوتنى ھەندىك كۆمپانىيە رېكلام، و ھەندىكجارىش لە رېكلامكەرەوھ، بە شوئىنكەوتنى (فىلى رېكلام) بۆ فرىودانى گەشتىارەكە، و دواتر دەبىتە ھۆى نەبوونى متمانە و فرىودانى، و ئەمەش كارىگەرى لەسەر ناوبانگى كۆمپانىيەكە دەبىت و لە داھاتوودا گەرەنەوھى نەرىنى دەبىت.
12. بەكار ھىنەننى سۆشىال مېدىا بەشئوھىيەكى ديار.

دووم: راسپاردهكان:-

1. پيوستى گرنگيدان به ريكلامه بينراوهكان، بهو پييهى لايه نه گه شاوهكانى دامه زراوه گه شتيارييهكان ده رده خه ن.
2. پيشكه شكردى داشكاندن بو گه شتياران پيوستيه بو هاندانيان بو سهردانكردن و دووباره كرده وهى، به له بهرچاوغرتنى پيشكه شكردى خزمه تگوزارى باش و گونجاو.
3. هم ماههنگى له گه ل به شى په يوه ندييه گه شتييهكان بو گواستنه وه و چوون بو باليو زخانهكان و ئورگانه ديپلوماسييهكان، بو رازيكرديان بو نه جامداني ئاههنگه كانيان، بونه نيشتمانييهكان، و بانگه يشتى جوراوجور به پيشكه شكردى نرختكى سهرنجر اكيش و دابينكردى هموو ئاسانكارى و خزمه تگوزارييهكان بو دلنيا بوون له سهر كه وتنى نه و بونانه.
4. راسپاردنى هونه رمه ند، ياريزان، يان كه سانى پسپورى ميدياي به ناوبانگ بو جتيه جيكردنى ريكلامهكان دامه زراوه گه شتيارييهكان به مبه ستي هاندان و رازيكردى خه لك بو هاتنيان بو لاي نه وان.
5. پيشنيار ده كه ين بو هموو به رپوه به رايه تيهه كانى دامه زراوه گه شتيارييهكان كه فه رمانبه ره كانيان رابينن كه ئيستغلال نه كه ن ميوانه كه به ئيحترام و ريزه وه مامه له ي له گه ل بكرى ت.
6. پيوستى هم ماههنگى له نيوان هوتيله كان و ده زگا گه شتيارييهكان بو ريكخستنى گه شته گه شتيارييه ريكر اوه كان بكرى ت چونكه په كيكه له ئامرازه كانى راكيشانى گه شتياران به تاييه تى خيزانه كان.
7. هه لباژردنى ستا فيكى تاييه تمه ند و شاره زا بو به رپوه بردنى به شى فروشتن و بازار كردن بو پيشخستنى خزمه تگوزارييهكانى ئوتيل.
8. - پاداشت كردنى كريكارانى به ريز له كاردا به شيوازى جوراوجور به مبه ستي به ره مه ينانى زياتر و كار كردن له سهر گه شه پيدانى كه رتى گه شتيارى و هوتيل.
9. - به باشى له بازار بخويننه وه بو نه وه ي بزاني ت چى پيوسته بو پيشاندانى خزمه تگوزارييهكان به كواليتى و تاييه تمه ندى ناياب ئاواتى گه شتياران به دى به نييت و كار بو زياد كردنى فروش بكات.

سه رچاوه كان

1. غنيم ، فتحي ، رسالة الإعلان السياحي ، مجلة السياحة العربية ، المطبعة الأردنية ، عمان ، 1974
2. أبو رستم ، رستم ، أبو جمعة ، محمد ، الدعاية والإعلان ، دار المعتز للنشر والتوزيع ، عمان ، 2003 ، الطبعة الأولى.
3. العلاق : بشير وآخرون ، الترويج والإعلان التجاري ، اسس ونظريات ، تطبيقات (مدخل شامل) ، دار اليازوري العلمية للنشر والتوزيع ، عمان - الاردن 2004.
4. الخضيرى : محسن احمد ، التسويق السياحي - مدخل اقتصادي متكامل ، مكتبة مدبولي ، 1989 .
5. ابو رحمة : مروان وآخرون ، تسويق الخدمات السياحية ، الطبعة الاولى ، دار البركة للنشر والتوزيع ، عمان - الاردن ، 2001
6. عبوي ، زيد منير سلمان ، معجم المصطلحت السياحية والفندقية ، دار كنوز المعرفة للنشر والتوزيع ، عمان ، 2006 ، الطبعة الأولى.
7. -أبو رستم ، رستم ، أبو جمعة ، محمد ، الدعاية والإعلان ، دار المعتز للنشر والتوزيع ، عمان ، 2003 ، الطبعة الأولى،
8. عبوي ، زيد منير سلمان ، معجم المصطلحت السياحية والفندقية ، دار كنوز المعرفة للنشر والتوزيع ، عمان ، 2006 ، الطبعة الأولى.
9. غنيم ، فتحي ، رسالة الإعلان السياحي ، مجلة السياحة العربية ، المطبعة الأردنية ، عمان .
- 10.

.....
.....
.....
.....

